

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma

Sara Illman, johtava tiedeasiantuntija
Suomen Akatemia

Suomen Akatemiassa

EDISTÄMME

- korkeatasoista ja eettisesti kestäväää tutkimusta
- tutkimuksen vaikuttavuutta ja tieteen uudistumista
- tutkimuksen tulosten ja asiantuntemuksen hyödyntämistä

TUEMME

- tutkijoiden kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia
- monitieteisyyttä ja uusia tutkimuksellisia lähestymistapoja

VAHVISTAMME

- tutkimusympäristöjen kansainvälistymistä ja houkuttelevuutta
- kansallista ja kansainvälistä tutkimusinfrastruktuuri-toimintaa

TOIMINTAAMME OHJAAVAT AVOIMUUS, LÄPINÄKYVYYS,
LUOTETTAVUUS SEKÄ TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS.

Toimintamme numeroina 2022

Hakemuksia

3 920

Asiatuntijalausuntoja

9 740

Myönteisen
rahoituspäätöksen sai

17 %*

hakijoista

Tutkimusrahoitusta
myönnettiin

468 milj. €

Rahoitustoiminnan kustannukset
myönnetystä rahoituksesta

2,3 %

Meneillään olevia tutkimuskokonaisuuksia 2022

10 lippulaivaa

1070 akatemiahanketta

13 akademiaohjelmaa

13 strategisen tutkimuksen
ohjelmaa

23 huippuyksikköä

Tutkimusrahoituksellamme rahoitetaan vuosittain noin **3 000** henkilötyövuotta eri tutkimusorganisaatioissa.

Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto rahoitti tutkimusta 56 milj. €

*syyskuun 2021 keskiarvo sisältäen akatemiahankkeiden, akatemiaturkijoiden, tutkijatohtoreiden ja kliinisten tutkijoiden hakemukset

Akatemiaohjelmat 2023

Akatemiaohjelma on temaattinen, tavoitteellinen ja koordinoitu kokonaisuus, jossa monimuotoisella ohjelmatoiminnalla tuetaan korkeatasoista, uudistavaa ja vaikuttavaa tutkimusta sekä edistetään kansainvälistä ja kansallista tutkimusyhteistyötä sekä kestävä kehitystä.

Akatemiaohjelmien aiheet voivat syntyä tieteen lähtökohdista ja ennakkoinnin avulla yhteiskunnallisesti tärkeiksi tunnistetuista tarpeista.

Akatemiaohjelmissä voivat korostua:

- nousevan tutkimusalan vahvistaminen
- yhteiskunnan haasteisiin liittyvän tutkimuksen tukeminen
- kansallinen ja kansainvälinen rahoitusyhteistyö
- suomalaisten tutkijoiden tukeminen kansainvälisessä yhteistyössä ja rahoitushauissa
- vaikuttaminen esimerkiksi kansainvälisten hakujen sisältöihin.

Akatemiaohjelmat 2023

R'Life
Elämän
molekulaariset
sääteliverkostot
2020–2023 »

Resilience
Pandemiat ja muut
kriisit sekä niihin
varautuminen
2021–2023 »

ACTIVE
Liikuntatutkimus
2023–2027 »

pHealth
Yksilöllistetty terveys –
perimästä
yhteiskuntaan
2015–2022 »

Climate-Synergy
Ilmastonmuutos ja
hiilineutraalius
2022-2023 »

RADDESS
Säteilyilmaisimet
terveyden ja turvallisuuden
edistämiseksi
2018–2022 »

DEVELOP
Kehitystutkimus
2018–2022 »

CLIHE
Ilmastonmuutos
ja terveys
2020–2023 »

C1 Value
Hiili hyödyksi
2020–2023 »

MediaSoc
Media ja
yhteiskunta
2019–2022 »

TERVA
Tieteellä
terveyteen
2018–2022 »

BioFuture2025
2017–2024 »

Romulus
Kriittiset materiaalit
kaupunkien
kiertotaloudessa
2022–2025 »

DIGIHUM
Digitaaliset
ihmistieteet
2016–2022 »

Ohjelmapalveluilla lisää vaikuttavuutta

Tutkijoiden verkostoituminen ja yhteistyö

- ✓ Tutkimushankkeiden näkyvyyden lisääminen, tutkijoiden keskinäinen verkottuminen ja vuorovaikutus, yhteistyön sekä sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen
- ✓ Yhteistyön fasilointi, laajempien tutkimuskonsortioiden muodostamisen edistäminen

Viestintäpalvelut

- ✓ Alan tutkimuksen, ohjelman ja tutkimushankkeiden näkyvyyden lisääminen, vaikuttavuuden ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen

Yhteenvedot tutkimusraporteista

- ✓ Tutkimustulosten näkyvyyden lisääminen, vaikuttavuuden ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen

Kansainvälinen toiminta

- ✓ Kv. verkostojen luominen PM ja EU-tasolla, yhteistyömahdollisuuksien laajentaminen, kv. rahoitusmahdollisuuksista viestiminen, tutkimushankkeiden näkyvyyden lisääminen

Liikuntatutkimuksen ohjelman tausta

- Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoittaa liikuntatieteellistä tutkimusta, siihen liittyvää tiedonvälitystoimintaa sekä muita liikunnan tiedolla johtamista edistäviä toimenpiteitä [Liikunnan tiedolla johtamisen suunta-asiakirjan](#) mukaisesti.
- Helmikuussa 2023 voimaan astuneen liikuntalain muutoksen myötä liikuntatutkimuksen valtion-avustusprosessi siirtyy OKM:stä Suomen Akatemialle, jossa käynnistetään tätä varten liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma.
- Ohjelman puitteissa Akatemia ja OKM jatkavat yhteistyötä liikuntatutkimuksen rahoittamisessa ja toiminnan kehittämisessä.
- Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma korvaa entisen opetus- ja kulttuuriministeriölle (OKM) osoitettujen liikuntatieteellisten tutkimushankkeiden haun.

Ohjelman haku

- Ohjelman ensimmäinen haku on nyt auki osana Akatemian talvihakua 2024

**Haku sulkeutuu
keskiviikkona
17.01.2024
klo 16.15 Suomen aikaa**

**Rahoituspäätökset
tehdään viimeistään
kesäkuussa 2024**

- [Hakuilmoitus](#)
- [Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma](#)

Haun tavoitteet 1

Edistää fyysiseen aktiivisuuteen, liikuntaan ja urheiluun liittyvän tutkimuksen laatua, uusiutumista ja vaikuttavuutta suuntaamalla tutkimusrahoitusta korkeatasoiseen ja innovatiiviseen tutkimukseen.

Vahvistaa vastuullisuutta, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta liikuntatutkimuksessa, joka kohdistuu eri väestöryhmiin ja eri liikunta- ja urheilumuotoihin niin harrastaja- kuin kilpatasollakin.

Tuottaa tutkittua tietoa, jonka avulla:

lisätään ymmärrystä ja haetaan ratkaisuja fyysiseen aktiivisuuteen liittyviin yhteiskunnallisiin ja kansanterveydellisiin haasteisiin

edistetään fyysisesti aktiivisen elämäntavan ja yhdenvertaisuuden toteutumista

lisätään liikuntaan ja urheiluun osallistumista

parannetaan huippu-urheilun tuloksellisuutta ja vastuullisuutta.

Haun tavoitteet 2

Liikuntatutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vahvistaminen

Hakemuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja sen tavoitteiden, menetelmien, kohderyhmien ja ilmentymisen kuvaamiseen.

Rahoitusta suunnataan ensisijaisesti tutkimushankkeisiin, joiden sovellettavuusarvo on korkea.

Tutkimusrahoituksen suuntaamisessa kiinnitetään huomioita tutkimushankkeiden relevanssiin liikuntapoliittisen päätöksenteon tukemisessa.

Ohjelman teemat

1. Fyysisesti aktiivisen elämäntavan edistäminen

2. Liikunnan yhdenvertainen saavutettavuus

3. Liikuntaan ja urheiluun osallistumisen lisääminen

4. Huippu-urheilun tuloksellisuus ja vastuullisuus

Tutkimushankkeiden edellytetään käsittelevän yhtä tai useampaa yllä mainituista teema-alueista.

Hakemuksessa tulee perustella, mihin teema-alueeseen tutkimus kohdistuu ja mitä uutta tietoa hanke tuottaa tämän teeman edistämiseksi.

Hakemusten arviointi

Korkeatasoinen kansainvälinen vertaisarviointi on tärkein työvälineemme, jolla tunnistamme parhaat ja lupaavimmat tutkimushankkeet. Sen avulla saamme esiin parhaat ideat, lupaavimmat tutkijat ja houkuttelevimmat tutkimusympäristöt.

- Päättäjät ovat tiedeyhteisön jäseniä eli suomalaisia eri alojen arvostettuja professoreja tai tutkijoita. Akatemian virkamiehet eivät tee rahoituspäätöksiä.
- Poliittiset päättäjät eivät osallistu arviointiin tai päätöksentekoon.

NÄIN TOIMIMALLA LÖYDÄMME PARHAAT TUTKIJAT JA HANKKEET
SEKÄ TAKAAMME TIETEEN UUDISTUMISEN

Arviointikriteerit

Kuvatun tutkimuksen soveltuvuus liikuntatutkimuksen akatemiaohjelman tavoitteisiin, mukaan luettuna yhteiskunnallinen vaikuttavuus.

Tutkimussuunnitelmassa kuvatun tutkimuksen tieteellinen laatu, innovatiivisuus ja uutuusarvo sekä vaikuttavuus tiedeyhteisössä.

Tutkimussuunnitelman toteuttamiskelpoisuus (ml. vastuullinen tiede).

Hakijan / tutkimusryhmän pätevyys hankkeen toteuttamiseksi sekä mahdollinen tutkijankoulutus.

Tutkimusympäristön ja yhteistyöverkostojen laatu (ml. tutkijoiden liikkuvuus).

[Application review form](#)

[Näin hakemukset arvioidaan](#)

[Vastuullinen tutkijanarviointi](#)

Päätöksenteko

- ❖ Tieteellisen arvioinnin jälkeen Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelman johtoryhmä tutustuu arvioinnin tuloksiin ja tekee niiden pohjalta ehdotuksen rahoitettavista hankkeista.
- ❖ Rahoituspäätökset perustuvat hakemuksen vertaisarviointiin ja Akatemian tiedepoliittisiin tavoitteisiin.
- ❖ Suomen Akatemia noudattaa kaikessa tutkimusrahoitustoiminnassa vastuullisia toimintatapoja huomioiden **esteellisyydet**, **salassapitosäännökset** sekä vastuullisen tieteen eli **tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden**, **tutkimusetiikan**, **tieteen avoimuuden**, **kestävän kehityksen** sekä **vastuullisen tutkijanarvioinnin** periaatteet.

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelmassa rahoitettavien hankkeiden tulee:

- ❖ Käsitellä yhtä tai useampaa ohjelman teema-alueista
- ❖ Vastata ohjelman tavoitteisiin, erityisesti
 - osoittaa, millaista laaja-alaista yhteiskunnallista vaikuttavuutta tutkimuksella on
 - osoittaa, millaista relevanssia ja sovellettavuutta tutkimushanke tarjoaa liikuntapoliittiseen päätöksentekoon

Tutkimustiedon vaikuttavuus ja viestintä – kuinka edistää ja mistä tukea tutkijoille?

Suomen Akatemian strategia 2030

Visiomme	Rohkeaa tiedettä Suomen ja maailman parhaaksi
Strategiset vaikuttavuus-tavoitteemme	Suomen Akatemian toiminnan ansiosta:
	• Syntyy tieteellisiä läpimurtoja ja ratkaisuja yhteiskunnan hyväksi
	• Tiede uudistuu ja uudistaa
• Korkeatasoinen osaaminen vahvistuu ja vaikuttaa	
Toiminta-ajatuksemme	Avaamme uusia väyliä korkealaatuiseen, vastuulliseen ja vaikuttavaan tutkimukseen
Arvot	Avoimuus – Läpinäkyvyys – Luotettavuus – Tasa-arvo – Yhdenvertaisuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Vaikuttavuudella tarkoitetaan tutkimuksen myötävaikutuksia yhteiskunnassa ilmeneviin asioihin ja kehityskuluihin.
- Vaikuttavuus on monisyinen ilmiö, joka syntyy tutkimustiedon ja muiden tekijöiden vuorovaikutuksessa, usein pidemmän ajan kuluessa.
- Tutkimus vaikuttaa tieteenalasta ja tutkimusorganisaation tehtävistä riippuen monin eri tavoin.
- Tiede on maailmankuvan ja sivistyksen perusta sekä kestävän hyvinvoinnin ja vaurauden rakentaja, ja sitä käytetään päätöksenteon tukena, käytäntöjen kehittäjänä sekä opetuksen pohjana.
- Laadukas tutkimus tuottaa osaamista, jolla tartumme suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin.

Tiede vaikuttaa yhteiskunnassa monin tavoin

TUTKIMUKSEN MONIMUOTOINEN JA MONIPUOLINEN VAIKUTTAVUUS

Tieteeseen ja tieteen ulkopuolelle, yksilöihin, ympäristöön, yrityksiin, hallintoon, yhteiskuntaan.

Voi toteutua huomenna, ensi vuonna, viiden vuoden tai 25 vuoden kuluttua.

Ilmenee alueellisesti, kansallisesti ja globaalisti.

Vaikuttavuus ilmenee kaikissa tieteen rooleissa.

VAIKUTTAVUUDEN KESKEISET REITIT OVAT

Vaikuttavuus tutkimustulosten kautta:
tulokset liikkuvat

Vaikuttavuus yhdessä tekemisen, ja yhteistyön kautta: **ideat liikkuvat**

Vaikuttavuus osaavien ihmisten kautta:
ihmiset liikkuvat

KORKEATASOINEN TUTKIMUS ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ MYÖS KANSAKUNNAN KYVYLLE HYÖDYNTÄÄ MUUALLA TEHTYÄ TUTKIMUSTA SEKÄ YLLÄPITÄÄ KORKEATASOISTA KOULUTUSTA.

Tutkimushankkeiden vaikuttavuus

- Suomen Akatemia kannustaa tutkijoita huomioimaan ja edistämään tutkimushankkeidensa vaikuttavuutta. Tutkija tekee oman arvion hankkeen vaikuttavuudesta sekä hakuvaiheessa että loppuraportissa.
- Hakuvaiheessa vaikuttavuuden arvioinnin tavoitteena on arvioida miten tutkimus kytkeytyy laajempaan kokonaisuuteen joka ulottuu myös tiedeyhteisön ulkopuolelle.
- Loppuraportissa tavoitteena on arvioida tunnistetut vaikutukset ja mahdollisuudet pitkäaikaiseen vaikuttavuuteen.

Tiede yhteiskunnan rakentajana

Tilastollinen tarkastelu tutkimuksen laajemmasta vaikuttavuudesta Suomen Akatemian hankeraporttien pohjalta

Tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ulottuvuudet

Julkiset palvelut ja yhteiskunnan toiminta

Maailmankuva, kulttuuri ja inhimillinen ymmärrys

Talous ja elinkeinoelämä

Terveys ja hyvinvointi sekä

Ympäristö ja luonnonvarat

[Tutkimuksen laajempi vaikuttavuus- Raportointiohjeet](#)

Tutkimusrahoituksen vaikuttavuus

1 000
Uutta hanketta
vuodessa

Tutkimusrahoitusta
myönnettiin 2022

468 milj.

Tohtoria ja ylempää
korkeakoulututkintoa

Yhteistyökumppaneita
hankkeissa

Yhteistyö-
kumppaneista uusia

Yleistajuisia
julkaisuja vuosittain

Tieteellisiä julkaisuja
vuosittain

5 000

Käynnissä olevaa
hanketta

2 000

Tiedeyhteisön ulkopuolisia
vuorovaikutustahoja
hankkeissa

40 000

Hankkeista
vuorovaikutuksessa
yrityksen kanssa

60 %

Hankkeista
vuorovaikutuksessa
julkishallinnon kanssa

900

Tutkimusaineistoista
avoimesti saatavilla

17 000

Julkaisuista
avoimesti saatavilla

6 000

20 %

20 %

70 %

80 %

SUOMEN AKATEMIA

Vastuullinen tutkijanarviointi käytännössä

- Hakemus arvioidaan kokonaisuutena ja painotetaan tutkimussuunnitelman ja hakijan kompetenssin laadullista arviointia sekä julkaisujen tieteellistä sisältöä ja laatua.
- Tutkijan saavutuksia arvioidaan moninaisten tutkimustuotosten ja tutkijanuran tehtävien kautta, ei julkaisujen tai viittausten määrällä.
 - Julkaisusuunnitelman ja aineistonhallinnan tavoitteet painottavat avoimuuden toteutusta.
- Viittausmetriikan käytön tulee olla vastuullista ja ottaa huomioon tieteenalojen erot ja monitieteisyys sekä tutkijanuran vaihe - jos metriikoita käytetään.
 - Lehtiperusteista metriikkaa (JIF) tai JUFO-luokitusta ei saa hyödyntää arvioinnissa eikä päätöksenteossa.
- Katkokset tutkijanuralla tulee huomioida saavutuksia arvioitaessa ja päätöksenteossa.
- Vastuullisen arvioinnin periaatteet – ohje arvioijille [review principles 201023.pdf \(aka.fi\)](#)